

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 1C/37/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7615200905
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Gargulová
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2015:7615200905.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves samosudkyňa JUDr. Jana Gargulová v právnej veci žalobkyne S. I.Q., J.. XX. X. XXXX, G. N. XXX, K., právne zastúpenej JUDr. Monikou Marjanovičovou, advokátkou, Urbánkova 1562/6, Košice, proti žalovanému K. U. N., N.. V.. Q.., K. XX, G., F.: XX XXX XXX, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., Kubániho 16, Bratislava, v konaní o určenie neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy a o ochranu spotrebiteľa, takto

rozhodol:

Súd u r č u j e , že dohoda o zrážkach zo mzdy č. XXXXXXXXXXXX uzavretá medzi účastníkmi konania dňa 28. 8. 2012 obsahom ktorej je dojednanie o tom, že zamestnávateľ dlžníka je povinný v prospech žalovaného vykonávať mesačné zrážky zo mzdy žalobkyne vždy v riadnom výplatnom termíne žalobkyne a odvádzať ich na bankový účet č. XXXXXXXXXXXX/7500 pod variabilným symbolom č. XXXXXXXXXXXX vo výške 17,68 eur mesačne j e neprijateľnou zmluvného podmienkou a tým neplatným úkonom.

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni v prospech jej právnej zástupkyne JUDr. Moniky Marjanovič trovy konania vo výške 489,04 eur v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalovaný je povinný zaplatiť na účet Okresného súdu Spišská Nová Ves súdny poplatok z návrhu na vydanie predbežného opatrenia v sume 33 eur a z návrhu na vyslovenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy v sume 99,50 eur, spolu 132,50 eur v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobkyňa sa podaným návrhom domáhala určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy uzatvorenej dňa 28.8.2012 so žalovaným účastníkom. Dohodu o zrážkach zo mzdy uzatvorila v rámci formulárovej typovej spotrebiteľskej zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXX. V odôvodnení žalobného návrhu uviedla, že zmluvu považuje za problematickú, nakoľko sú v nej okrem iného neprijateľné podmienky a ustanovenia, ktoré sú v rozpore s § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Uviedla, že jedná sa o typovú, formulárovú zmluvu, ktorej znenie bolo vopred pripravené zo strany veriteľa a ktorej súčasťou bola dohoda o zrážkach zo mzdy. Žalovaný napriek spornosti veci požiadal zamestnávateľa žalobkyne o vykonávanie zrážok zo mzdy aj napriek tomu, že neexistuje žiadne súdne rozhodnutie, ktoré by uložilo žalobkyni povinnosť plniť a žalovaný účastník nemá možnosť tieto zrážky zo mzdy zastaviť. Zamestnávateľ žalobkyne je v zmysle zákona povinný vykonávať zrážky zo mzdy bez ohľadu na existenciu sporu, pričom veriteľ výšku dlhu sám jednostranne diktuje bez akéhokoľvek odsúhlasenia súdom.

Žiadosť veriteľa o vykonávanie zrážok zo mzdy adresovaná zamestnávateľovi žalobkyne - W. J. X.. K. H. žalobkyňa preukázala listom zo dňa 31.12.2012 z čísla listu 6, čím osvedčila vecnú súvislosť medzi zrážkami zo mzdy a spornou dohodou o zrážkach zo mzdy.

Zároveň žalobkyňa popísala rozbor danej právnej problematiky, v ktorom poukazuje na ustanovenia vnútroštátneho práva o predmetnom inštitúte (§ 551 Občianskeho zákonníka), na jednotlivé články smernice 93/2013 EHS týkajúce sa problematiky spotrebiteľských zmlúv a na jednotlivé rozhodnutia Súdneho dvora EÚ týkajúce sa spotrebiteľských vzťahov a zároveň na rakúsku právnu úpravu. Poukázala na to, že v čase uzavretia zmluvy nedokázala vyhodnotiť zmluvné podmienky a poukázať na tie, ktoré sú neprijateľné. Nedokázala ani rozpoznať nesúlad inštitútu dohody o zrážkach zo mzdy s právom Európskej únie. Dohoda o zrážkach zo mzdy tak, ako je upravená v Občianskom zákonníku umožňuje postihnúť majetok žalobkyne v podobe jej mzdy aj na plnenia z nekalých zmluvných podmienok, alebo v rozpore s kogentnými predpismi bez predchádzajúceho posúdenia nezávislým súdom.

Naliehavý právny záujem žalobkyne v zmysle § 80 písm. c/ O.s.p. na určení neplatnosti predmetného právneho úkonu spočíva v tom, že deklaraním neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy žalovaný stratí akúkoľvek legitimitu na použitie kontroverzného zabezpečovacieho úkonu v danej spotrebiteľskej zmluve. Vyrieši sa tým (ne)pripustnosť Dohody o zrážkach zo mzdy čo do základu právnej otázky, čím judikatúra odôvodňuje naliehavý právny záujem (6Cdo 192/2010, 1Cdo 91/2006).

Zároveň poukázala na to, že Dohoda o zrážkach zo mzdy predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pričom naliehavý právny záujem vyplýva aj z ustanovenia § 153 ods. 3, 4 Občianskeho zákonníka. Hrubá nerovnováha je daná z vyššie uvedených dôvodov tým, že veriteľovi umožňuje svojvoľné určenie výšky dlhu a postihnutie majetku. Na základe takto popísaného skutkového stavu a právneho odôvodnenia sa navrhovateľka domáhala určenia, že predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy v danej úverovej zmluve je neplatná. Žiadala priznať aj trovy konania.

K návrhu pripojila žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru/zmluvu o revolvingovom úvere číslo XXXXXXXXXXXX zo dňa 28. 2. 2012, žiadosť o vykonávanie zrážok zo mzdy, oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi - zmluva o revolvingovom úvere číslo XXXXXXXXXXXX, dohodu o zrážkach zo mzdy a detail trvalého príkazu. Tieto listiny sa v spise nachádzajú na č.l. 5-9.

Na pojednávaní uviedla, že so žalovaným účastníkom uzavrela zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX dňa 28. 2. 2012. Predchádzala tomu tá skutočnosť, že potrebovala sumu 1 200 eur a pri jednaní so žalovaným resp. sprostredkovateľom jej túto požadovanú sumu rozdelili do dvoch úverov - poskytol jej tak úver na sumu 780 eur, pričom o nárokoch z tejto zmluvy súd prvého stupňa rozhodol a vec sa t. č. nachádza na Krajskom súde v Košiciach.

Druhým úverom jej bola schválená suma 330 eur, ale v skutočnosti jej táto suma vyplatená nebola. Bola krátená o 55,90 eur, teda celkovo jej z revolvingového úveru, ktorý je predmetom tohto súdneho sporu, bolo zaplatených celkovo 274,10 eur. V súvislosti s revolvingovým úverom, ktorý je predmetom tohto súdneho sporu, podpisovala samostatnou listinou dohodu o zrážkach zo mzdy. V jeden deň podpisovala obe žiadosti o poskytnutie revolvingového, pričom nebola poučená o tom, že má možnosť odmietnuť podpísanie dohody o zrážkach zo mzdy. V tejto súvislosti jej sprostredkovateľ neposkytol žiadne poučenie o tom, čo podpísala. Sprostredkovateľ úveru so ňou neprechádzal a nevysvetľoval jej ani náležitosti zmluvy o revolvingovom úvere. Pokiaľ sa týka samotnej dohody o zrážkach zo mzdy, o jej existencii sa dozvedela, resp. jej podpísanie si uvedomila až následne po uplynutí niekoľkých dní po podpísaní tejto dohody o zrážkach zo mzdy. Na tento revolvingový úver zaplatila sumu okolo 500 eur. Splátky mesačne poukazovala až do podania návrhu. Od mesiaca február 2015 už žalovanému na tento úver žiadne zrážky neposkytuje. Podpísanú dohodu o zrážkach zo mzdy vo vzťahu k úveru č. XXXXXXXXXXXX zaslal žalovaný jej platiteľovi zo mzdy t. j. W. J. X.. K. H.. Jej zamestnávateľ listom z 10. 4. 2015 žalobkyňu oznámil, že od mesiaca máj budú uspokojované nároky žalovaného. Prehlásila, že ide o nároky žalovaného týkajúce sa tohto súdneho konania, pretože vo vzťahu ku konaniu Okresného súdu Spišská Nová Ves 4C/15/2014, ktoré nie je ešte meritórne právoplatne ukončené, bolo vydané predbežné opatrenie, ktorým súd zakázal platiteľovi zo mzdy t. j. jej zamestnávateľovi vykonávať zrážky do právoplatného ukončenia sporu a toto predbežné opatrenie je právoplatné. Inú zmluvu so žalovaným okrem týchto dvoch popísaných neuzatvárala. Vypovedala, že pracovníčka mzdovej učtárne ju ústne upovedomila o tom, že zrážky pre žalovaného budú prichádzať do úvahy až od mája 2015 - takto ju upozornila ústne už v januári 2015 a následne žalobkyňa iniciovala súdny spor.

Žalovaný ani jeho právny zástupca sa na pojednávaní nezúčastnili, doručenie predvolania mal súd riadne vykázané, preto podľa § 101 ods. 2 O.s.p. pojednával súd v ich neprítomnosti.

Žalovaného súd upovedomil o tom, že súd bude prípadne zvažovať posúdenie dohody o zrážkach zo mzdy ako neprijateľnej zmluvnej podmienky (č.l. 39 spisu).

Zástupca žalovaného zaslal súdu písomné vyjadrenie, z ktorého vyplýva, že návrh žalobkyne považuje za nedôvodný a žiadal, aby súd predmetnú žalobu v celom rozsahu zamietol. Toto stanovisko odôvodnil tým, že tvrdenie žalobkyne o neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy pre rozpor s právom EÚ je právne neopodstatnený a založený na skutočnostiach, ktoré s dohodou o zrážkach zo mzdy nemajú žiadnu vecnú a právnu súvislosť. Právo EÚ neobsahuje žiadne ustanovenie, ktoré by túto otázku riešilo. Vychádzajúc z formulácie žaloby podľa odporcu je zrejmé, že ide o zjavné nepochopenie podstaty a hraníc prípustnosti eurokonformného výkladu. Za neprípustné odporca označuje aj tie časti tvrdení navrhovateľky, ktoré sa odvolávajú vo veci Simmenthal tvrdiac, že autor žaloby, ktorým zrejme navrhovateľka nebola, evidentne dané rozhodnutie nepochopil. Tiež odkazy na rozhodnutia ako napr. rozhodnutie Vrchného krajského súdu v Karlsruhe AZ 17U 192/2010 sú po skutkovej a právnej stránke tak diametrálne odlišné, že akúkoľvek súvislosť s touto prejednávanou vecou nie je možné objektívne zistiť. Celá žaloba je koncipovaná na akýchkoľvek iných tvrdeniach než na tých, ktoré by vyplývali z relevantnej právnej úpravy. Navrhol, aby žalobkyňa bola uložená povinnosť podrobne vysvetliť, ako sa ňou označené rozhodnutia týkajú tohto súdneho konania.

Poukázal na to, že z obsahu žaloby nie je zrejmé, prečo by sa nemohli uhrádzať splátky úveru, keď každá splátka predstavuje platenie predmetu plnenia a ceny plnenia. Predmet plnenia a cena plnenia nie sú v zmysle relevantnej právnej úpravy (ustanovenie § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy) neprijateľnou podmienkou, a preto ani pri uhrádzaní splátok prostredníctvom zrážok zo mzdy nie je možné tvrdiť, že by sa tak uhrádzalo plnenie z neprijateľných podmienok. Uviedol, že žaloba je účelovo koncipovaná vo vzťahu k plneniam z neprijateľných podmienok, ktoré v prípade splátok úveru neboli uplatnené a požadované a že tvrdenia žalobkyne popierajúce platnosť dohody o zrážkach zo mzdy ako takej sú v rozpore so zákonnou právnou úpravou, nakoľko vzájomné práva a povinnosti z takejto dohody určuje práve zákon. Je zrejmé podľa tvrdenia odporcu, že žalobkyňa ani len nevyvodzuje neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy zo súhrnu práv a povinností z dohody a teda nevychádza z obsahu dohody a že žalobkyňa opomenula fakt, podľa ktorého zrážka zo mzdy nemôže prevyšovať zákonom určenú hranicu a tiež to, že dohoda zrážkach zo mzdy je výsledkom slobodného rozhodnutia túto dohodu uzavrieť. Namietal nedostatok naliehavosti právneho záujmu na takejto určovacej žalobe.

Poukázal zároveň na to, že dohoda o zrážkach zo mzdy je bežným prostriedkom zabezpečenia záväzkov v záväzkových vzťahoch a táto dohoda zabezpečenia záväzku vzhľadom na reguláciu s účinnosťou od 1.5.2014 je prípustná i voči spotrebiteľskej zmluve. Uviedol, že jej obsah nie je výsledkom dohody zmluvných strán, ale je daný rozhodnutím zákonodarcu a práva a povinnosti z nej vyplývajúce nespôsobujú rozpor s ochranou spotrebiteľa a z povahy veci je vylúčené konštatovanie o neprímernej zmluvnej podmienke.

Podľa § 551 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka v znení neskorších právnych predpisov, uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy; zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia. Proti platiteľovi mzdy nadobúda veriteľ právo na výplatu zrážok okamihom, keď sa sa platiteľovi dohoda predložila.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení platnom ku dňu uzatvorenia zmluvy, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení platnom ku dňu uzatvorenia zmluvy, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzať tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení platnom ku dňu uzatvorenia zmluvy, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení platnom ku dňu uzatvorenia zmluvy, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Smernica Rady 93/13 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách ukladá členským štátom zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol viazaný nekalými podmienkami a zväžiť, či spotrebiteľská zmluva obsahujúca nekalé podmienky obstoja ako celok (čl. 6). Cieľ je garantovať vyššiu kvalitu života bežných ľudí. (pozri napr. rozsudok Mostaza Claro bod 37 Asturcom bod 51).

Zákon č. 150/2004 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov, zakotvil s účinnosťou od 1. 4. 2004, t. j. pred uzatvorením spornej zmluvy do nášho právneho poriadku inštitút spotrebiteľských zmlúv. Zmyslom ochrany spotrebiteľa je ochrana osôb, ktoré sa zúčastňujú na právnych vzťahoch trhového hospodárstva, avšak nie kvôli dosiahnutiu zisku. Charakteristickou črtou európskeho spotrebiteľského práva je ochrana slabšej zmluvnej strany a stieranie hranice medzi právom súkromným a verejným. Návrh zmluvy býva často pripravený na predtlačení tlačivách a spotrebiteľ nemá možnosť žiadnym spôsobom zmeniť ich obsah, nemôže vyjednávať a jedinou jeho alternatívou je prijatie, resp. odmietnutie návrhu. Význam spotrebiteľských zmlúv možno vidieť v rovine zvýšenej ochrany slabšieho prvku záväzkového vzťahu - spotrebiteľa a jeho práva.

Podľa § 153 Os.p. súd rozhodne na základe skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov, ako aj na základe skutočností, ktoré neboli medzi účastníkmi sporné, ak o nich alebo o ich pravdivosti nemá dôvodné a závažné pochybnosti.

Súd môže prekročiť návrhy účastníkov a prisúdiť viac, než čoho sa domáhajú, iba vtedy, ak sa konanie mohlo začať aj bez návrhu alebo ak z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi účastníkmi.

Súd môže v rozsudku, ktorý sa týka sporu zo spotrebiteľskej zmluvy, aj bez návrhu vysloviť, že určitá podmienka používaná v spotrebiteľských zmluvách dodávateľom je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dojednané v spotrebiteľskej zmluve.

Ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky alebo mu na základe takejto podmienky súd uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dojednané v spotrebiteľskej zmluve.

Po takto vykonanom dokazovaní dospel súd k záveru, že návrh žalobkyne je opodstatnený.

Je nesporné, že účastníci konania uzavreli zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX dňa 28. 2. 2012. Na základe zmluvy o úvere bol navrhovateľke schválený revolvingový úver vo výške 330 eur, ale v skutočnosti jej táto suma vyplatená nebola. Podľa vyjadrenia žalobkyne bolo žalobkyni vyplatených celkovo 274,10 eur. Túto sumu sa žalobkyňa zaviazala splácať po 17,68 € mesačne po dobu 42 mesiacov. Celkovo sa zaviazala zaplatiť žalovanému 877,30 € k 19. dňu v mesiaci pri dojednanej RPMN 66,08% a ročnej úrokovej sadzbe 70%. Spolu s úverovou zmluvou uzavretou účastníkmi konania dňa 28.8.2012 bola účastníkmi konania uzavretá aj dohoda o zrážkach zo mzdy. Táto dohoda nie je súčasťou úverovej zmluvy a nenachádza sa na tej istej listine. Úverová zmluva aj dohoda o zrážkach zo mzdy sú typickými formulárovými zmluvami písanými malými písmenami s množstvom nečitateľného textu. Na základe uzavretej dohody o zrážkach zo mzdy žalovaný listom zo dňa 2.1.2013 požiadal zamestnávateľa navrhovateľky P. J. X.. K. H. (v súčasnosti je názov zamestnávateľa navrhovateľky W. J. X.. K. H.) o vykonávanie zrážok z dôvodu, že žalobkyňa meškala s úhradou jednej splátky (17,68 €).

Východiskom spotrebiteľskej ochrany je postulát, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, s ohľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho, lepšiu znalosť práva a ľahšiu dostupnosť právnych služieb a konečne so zreteľom na možnosť stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Pre takéto vzťahy je charakteristické, že podnet

ku zmluvnému jednaniu pochádza spravidla od dodávateľa, pričom spotrebiteľ nie je na zmluvné dojednanie pripravený, pri kontraktácii je využívaný moment prekvapenia a neskúsenosti spotrebiteľa. Spoločným znakom tejto novej kogentnej právnej úpravy je teda snaha cestou práva vyrovnať túto faktickú nerovnosť, a to formou obmedzenia autonómie vôle.

Podľa ustanovenia § 3 ods. 2 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevyklučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu. Keď predajca alebo dodávateľ vznesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz.

Podľa ustanovení čl. 3 ods. 3 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, príloha obsahuje indikatívny a nevyčerpávajúci zoznam podmienok, ktoré sa môžu považovať za nekalé.

Podľa ustanovení čl. 5 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, v prípade zmlúv, kde sú všetky alebo niektoré podmienky ponúkané spotrebiteľovi v písomnej forme, musia byť vždy tieto podmienky vypracované v jednoduchom zrozumiteľnom jazyku. Kde existuje pochybnosť o zmysle podmienky, prednosť má interpretácia priaznivejšia pre spotrebiteľa. Toto pravidlo interpretácie neplatí v súvislosti s postupmi stanovenými v článku 7.

Podľa ustanovení čl. 6 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

Podľa ustanovenia § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa ustanovenia § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne, inak je neplatný.

Podľa § 80 O.s.p. návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

Žalovaný namietal naliehavosť právneho záujmu navrhovateľky s tvrdením, že žalobkyňa naliehavý právny záujem ničím neodôvodnila. Súd má zato, že v danom prípade naliehavý právny záujem žalobkyne je preukázaný tým, že žalovaný účastník reálne plnil realizáciu zabezpečovacieho prostriedku, čím dochádza a môže aj v budúcnosti dochádzať bez právneho dôvodu (akéhokoľvek rozhodnutia súdu, alebo inej inštitúcie) k zásahu do majetkovej sféry navrhovateľky, pričom zamestnávateľ navrhovateľky bude musieť rešpektovať uzatvorenú dohodu vykonávať zrážky zo mzdy navrhovateľky a žalovaný účastník sa môže na úkor navrhovateľky takto bezdôvodne obohacovať. Navrhovateľka iným spôsobom ako žalobou na súde sa zmeny tohto stavu nemôže domôcť. Vychádzajúc z ustanovenia § 80 O.s.p. teda súd zhodnotil, že navrhovateľka preukázala naliehavosť právneho záujmu na určovacej žalobe, ktorou má súd určiť, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je.

V deň podpisu zmluvy o revolvingovom úvere žalobkyňa podpísala na zvláštnej listine aj dohodu o zrážkach zo mzdy uzatvorenú v zmysle § 551 Občianskeho zákonníka, podľa ktorej súhlasila, aby jej boli vykonané zrážky zo mzdy, a to minimálne vo výške mesačnej splátky uvedenej v zmluve o úvere. Predmetnou dohodou súhlasila, že veriteľ je oprávnený túto dohodu predložiť zamestnávateľovi kedykoľvek v priebehu platnosti zmluvy o úvere.

Z dokazovania mal súd preukázané, že zmluva o úvere je tzv. štandardná alebo formulárová zmluva a ide o zmluvu spotrebiteľskú v zmysle ustanovení § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka.

Uzatvorením dohody o zrážkach zo mzdy je spotrebiteľ nútený kedykoľvek v platnosti zmluvy strpieť vykonávanie zrážok zo mzdy na úhradu pohľadávky veriteľa vyčíslenej zamestnávateľovi bez súdnej kontroly uplatnenej veriteľom na základe neprijateľných klauzúl, resp. bez možnosti spotrebiteľa zamedziť ich vykonávanie v rozsahu uplatnenom z neprijateľných zmluvných podmienok. Podľa

ustálenej judikatúry systém ochrany spotrebiteľov zavedený Smernicou Rady 93/13 EHS o nekalých zmluvných podmienkach vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom, alebo dodávateľom, nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávajúcu silu, ako aj úroveň informovanosti a táto situácia ho vedie k prístúpeniu na podmienky pripravené vopred predajcom bez toho, aby mohol ovplyvniť ich obsah.

Výkon zrážok zo mzdy je pritom súkromným procesom, ktorý nepodlieha nijakej autorizácii a verifikácii primeranosti a spotrebiteľ môže byť vystavený neprijateľnému konaniu zo strany dodávateľa. Z uvedeného dôvodu ide preto o neprijateľnú zmluvnú podmienku.

Je potrebné zdôrazniť, že súdna kontrola štandardných zmlúv je postavená na absolútnej neplatnosti neprijateľných klauzúl, rozhodujúce teda je, že problémová zmluvná podmienka v spotrebiteľskej zmluve je objektívne spôsobilá poškodiť spotrebiteľa. Súd v danom prípade poukazuje na závery Komisie na posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a nekalých obchodných praktík predávajúcich pri Ministerstve spravodlivosti SR zo dňa 21. 1. 2011 pod č. 8636/2010-110.98,113,179 ktorým v bode 9 Komisia dospela k záveru, že dohoda o zrážkach zo mzdy uzatvorená podľa § 551 Občianskeho zákonníka je zmluvnou podmienkou spôsobujúcou hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa a je v rozpore s ustanovením § 53 Občianskeho zákonníka, keďže spotrebiteľ je už v čase vzniku nútený uzatvoriť dohodu o zrážkach zo mzdy.

V zmysle § 551 Občianskeho zákonníka je možné vykonať zrážky zo mzdy až po zročnosti veriteľovej pohľadávky, teda nie je možné zabezpečovať budúcu pohľadávku. Vzhľadom k rozporu takejto dohody s § 53 ods. 1 a § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka je uvedená zmluvná podmienka neplatná.

Na základe týchto skutočností súd určil, že dohoda o zrážkach zo mzdy č. XXXXXXXXXXXX uzavretá medzi účastníkmi konania dňa 28. 8. 2012 obsahom ktorej je dojednanie o tom, že zamestnávateľ dlžníka je povinný v prospech žalovaného vykonávať mesačné zrážky zo mzdy žalobkyne vždy v riadnom výplatnom termíne žalobkyne a odvádzať ich na bankový účet č. XXXXXXXXXXXX/7500 pod variabilným symbolom č. XXXXXXXXXXXX vo výške 17,68 eur mesačne je neprijateľnou zmluvnou podmienkou a tým neplatným úkonom s poukazom na to, že podpisom zmluvy sa žalobkyňa dobrovoľne podrobila vykonávaným zrážkam bez možnosti zabránenia ich vykonávania za predpokladu, že tieto sú uplatňované veriteľom z neprijateľných zmluvných klauzúl, resp. z neplatnej časti právneho úkonu pre rozpor so zákonom alebo dobrými mravmi.

Nakoľko uvedený zabezpečovací inštitút umožňuje dodávateľovi siahnuť na majetkové práva spotrebiteľa aj za predpokladu, že si uvedené nároky uplatňuje z neprijateľných klauzúl, resp. neplatných právnych úkonov, súd je toho názoru, že spôsobuje hrubú nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa, ktorý je povinný sa takémuto konaniu dodávateľa podriaďiť bez predchádzajúcej súdnej kontroly, prípadných neprijateľných klauzúl uplatneného nároku dodávateľa a z uvedeného dôvodu súd dohodu o zrážkach zo mzdy vyhodnotil za neprijateľnú a tým aj neplatnú zmluvnú podmienku v zmysle ustanovení § 53 ods. 1 až 6 Občianskeho zákonníka a rozhodol tak, ako to vyslovil vo výrokovej časti rozsudku.

O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovení § 142 ods. 1 O.s.p. s použitím § 149 ods. 1 O.s.p. V konaní bola plne úspešná žalobkyňa, ktorej vznikli trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia.

Jej právna zástupkyňa si vyčíslila ich výšku v zmysle vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v platom znení za 5 úkonov právnej pomoci po 64,53 €, a to príprava a prevzatie zastúpenia, podanie návrhu podanie návrhu na vydanie predbežného opatrenia a účasť na pojednávaní 17.4.2015 ako 1/3 výpočtového základu (§ 11 ods. 1) a režijný paušál v zmysle § 16 ods. 3 vyhlášky 5 x 8,39 eur t.j. 16,08 eur.

Súd priznal žalobkyňi na účet právnej zástupkyne navrhovateľky aj náhradu cestovných výdavkov podľa zák.č. 283/2002 na pojednávaní dňa 17.4.2015 Košice - Spišská Nová Ves a späť 2 x 97 km t.j. 194 km. Cesta bola realizovaná osobným motorovým vozidlom zn. Mercedes Benz pri kombinovanej spotrebe 6,8 litrov/100 km pri cene pohonných látok 1,34 eur a základnej náhrade 0,183 km. Spotreba PHM: 194 km/100 x 6,8 x 1,09 eur/liter = 14,37 eur, amortizácia 194 x 0,1350 = 26,19 eur.

Právnej zástupkyňi žalobkyne bola tiež priznaná náhrada za stratu času podľa § 17 ods. 1 vyhlášky MS SR za každú aj začatú polhodinu 1/60 výpočtového základu t.j. 13,98 eur. Za 6 polhodín náhrada za stratu času predstavuje 83,88 eur, pričom opätovne právna zástupkyňa navrhovateľky žiadala z totožných

dôvodov priznať iba polovicu náhrady za stratu času t.j. 40,02 eur. Celkovo tak trovy právneho zastúpenia predstavujú 489,04 eur.

Súd tieto trovy posúdil ako účelne vynaložené a priznal ich v plnej výške na účet právnej zástupkyne žalobkyne JUDr. Moniky Marjanovič.

Súd skonštatoval, že pokiaľ sa týka i uplatnených trov konania, zástupkyňa žalobkyne zdokladovala ňou uplatnené trovy.

Žalobkyňa je v zmysle § 4 ods. 2 písm. a/ zákona č. 71/1992 Zb. v platnom znení oslobodená od platenia súdnych poplatkov, preto žalovaný je povinný zaplatiť štátu na účet tunajšieho súdu z titulu súdneho poplatku 99,50 eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku a zároveň z návrhu na vydanie predbežného opatrenia v sume 33 eur, čo spolu činí 132,50 eur.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní od jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Košiciach, písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona č. 233/95 Z.z., ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.